

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/16/2025
Identifikačné číslo spisu:	7116219239
Dátum vydania rozhodnutia:	27.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7116219239.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a členov senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD., v spore žalobkyne Y. F., narodenej XX. U. XXXX, M., L. XXXX/X, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Lukáš Mojsej s.r.o. Košice, Žižkova 2073/19, IČO: 51 417 685 proti žalovaným 1/ RNDr. K. T., narodenej XX. R. XXXX, M., L. XXXX/X, zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Majerníkom, Košice, Werferova 1 a 2/ X. F., narodenému XX. I. XXXX, F., X. XXX, o určenie, že poručiteľ bol v čase smrti bezpodielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti, vedenom na bývalom Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 39C/195/2016, o dovolaní žalovanej 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 25. júna 2024 č. k. 6Co/101/2023 - 661 takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobkyni p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej 1/ v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. (Od 01.06.2023) bývalý Okresný súd Košice I (ďalej iba „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 27. marca 2023 č. k. 39C/195/2016-564 určil, že byt č. XX . nachádzajúci sa na X.. poschodí vo vchode č. X obytného domu L. 2, X (špecifikovaný vo výroku rozhodnutia) patril ku dňu smrti poručiteľa P. F., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom L. 2, M., zomrelého dňa XX.XX.XXXX, do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a poručiteľa P. F. v podiele 1/1 (výrok I.). Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok II.). Právne vec posúdil podľa § 13

ods.1, § 19 ods. 1, § 23 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. (ďalej aj „bytový zákon“) spolu s § 146, § 143a, § 148 ods. 1, 2, § 148a ods. 2, § 460 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) a podľa § 91 ods. 2 zákona č. 483/2001 Z. z. bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej iba „zákon o bankách“).

1.1. Z dôvodov rozsudku vyplýva, že manželstvo, ktoré žalobkyňa uzavrela v Košiciach dňa 23.11.1990 s P. F. (poručiteľ) trvalo až do jeho smrti dňa 26.11.2015. Zmluvou o prevode vlastníctva bytu zo dňa 08.09.1998 Mesto Košice odpredalo poručiteľovi sporný byt za kúpnu cenu 15.397 Sk; vklad jeho vlastníckeho práva bol povolený dňa 20.10.1998 Okresným úradom Košice I, katastrálnym odborom pod č. V 3400/98. Žalobkyňa výpisom z účtu aj odpisom podacieho lístka s dátumom 06.07.1998 preukázala, že kúpna cena bytu bola uhradená jednorazovo prevodom z účtu vedeného na meno P. v čiastke 15.397 Sk v prospech účtu č. XXXXXX-XXXXXXXXXX/XXXX prevodcu Mesto Košice, teda zo spoločných finančných prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (BSM). Poručiteľ mal k 01.07.1998 na uvedenom účte sumu 38.993,25 Sk a dňa 05.07.1998 poslal svojej dcére (žalovanej 1/) pravidelný príspevok vo výške 1.000 Sk na jej účet. Tvrdenie žalovanej 1/, že poskytla poručiteľovi na kúpu bytu sumu 25.000 Sk v hotovosti v prítomnosti jej matky označil za nepresvedčivé, nepriame a bez dôkaznej hodnoty. Manželstvo žalobkyne a poručiteľa v čase nadobúdania bytu trvalo, nedošlo k rozšíreniu, zúženiu alebo zrušeniu BSM, preto kúpna cena za byt uhradená z účtu poručiteľa bola v celom rozsahu zaplatená z peňažných prostriedkov patriacich do BSM.

1.2. Po spochybnení výpisu z účtu poručiteľa žalovanou 1/ vyžiadala konajúci súd od Slovenskej sporiteľne, a.s. výpisy z účtov poručiteľa za obdobie od 01.01.1998 do 31.08.1998. Z odpovede Slovenskej sporiteľne, a. s. vyplynulo, že štandardne doklady archivuje 10 rokov a k požadovaným údajom archivačná doba uplynula. Na žiadosť okresného súdu uvedený peňažný ústav podaním zo dňa 21.10.2022 potvrdil, že výpisy z účtu IBAN: F XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX zo dňa 23.05.2019 boli dňa 23.05.2019 vydané obchodným miestom Slovenskej sporiteľne, a.s. v Košiciach aj to, že výpisy, ktoré banka poskytuje klientom na obchodnom mieste štandardne podpis zamestnanca ani odtlačok pečiatky neobsahujú.

1.3. K tvrdeniam žalovanej 1/, že výpis z účtu poručiteľa predložený žalobkyňou nemôže byť pravdivý pre uplynutie archivačnej doby v čase jeho vydania a je dôkazom získaným nezákonne pre porušenie bankového tajomstva súd prvej inštancie uviedol, že všeobecné tvrdenie o uplynutí archivačnej doby neznamena, že banka nemôže niektoré konkrétne výpisy archivovať dlhšiu dobu. Archiváciu uvedeného dôkazného prostriedku do jeho vydania žalobkyňi banka potvrdila oznámením o pravosti výpisu z účtu poručiteľa predloženého žalobkyňou, o ktorého správnosti v konaní neboli vznesené žiadne námietky. Žalobkyňa je právnu nástupníčkou poručiteľa a v zmysle §-u 91 ods. 2 zákona o bankách má pri posudzovaní obchodného tajomstva postavenie klienta, keďže dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa, preto vydanie výpisu z účtu poručiteľa žalobkyňi nemôže byť považované za porušenie bankového tajomstva. Nielen z výpisu z účtu, ale aj z leasingovej zmluvy, rozpisu splátok leasingu a pokladničného dokladu o úhrade platby pre leasingovú spoločnosť je zjavné, že poručiteľ v čase kúpy bytu disponoval finančnými prostriedkami v dostatočnej výške na zaplatenie kúpnej ceny, čím bolo vyvrátené aj tvrdenie žalovanej 1/ o tom, že by si poručiteľ musel na úhradu kúpnej ceny bytu finančné prostriedky požičiavať.

1.4. Súd prvej inštancie dospel k záveru o platnosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 08.09.1998 ako určitého a zrozumiteľného právneho úkonu. Vychádzal aj z konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (II. ÚS 148/06, III. ÚS 348/06, IV. ÚS 209/07, I. ÚS 252/07, I. ÚS 241/07, III. ÚS 341/07, I. ÚS 242/07), podľa ktorej majú súdy preferovať výklad platnosti právneho úkonu ako súkromnoprávneho prejavu vôle, ktorým sa realizuje zmluvná voľnosť, pred jeho neplatnosťou. Popis príslušenstva bytového domu musí vyplývať z technickej dokumentácie domu, pričom príslušenstvo bytového domu je jeho príslušenstvom bez ohľadu na obsah kúpnej zmluvy a nadobúdateľ bytu nadobúda spoluvlastnícky podiel k nemu automaticky spolu s bytom; rozsah a popis príslušenstva je oprávnený overiť si z dokladov od správcu, spoločenstva, alebo zo zbierky listín a dokumentov evidovaných v katastri nehnuteľností. Konajúci súd dospel k záveru, že absencia tejto obsahovej náležitosti nespôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy jednoznačne a určito vymedzujúcej predmet prevodu. To isté platí pre popis spoluvlastníckeho podielu na príslušenstve domu ako údaj vyplývajúci z katastra nehnuteľností; spoluvlastnícky podiel k tomuto príslušenstvu má akcesorický vzťah k

vlastníctvu bytu, preto sa nadobúda s vlastníctvom bytu zo zákona. Nedôvodné je považovať zmluvu o prevode vlastníctva bytu za absolútne neplatný právny úkon pre absenciu tých náležitostí zmluvy, ktorými sú žalovanou 1/ namietané (§ 5 ods. 1 písm. b) a c) bytového zákona). Okresný súd upustiac od rigorózneho trvania na obsahových náležitostiach zmluvy o prevode vlastníctva bytu, ktoré vyplývajú z evidencie katastra nehnuteľností, ako aj priamo zo zákona (§ 13, 19, 23 bytového zákona), posúdil zmluvu o prevode vlastníctva bytu zo dňa 08.09.1998 ako platný právny úkon.

1.5. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a v konaní úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 25. júna 2024 ako vecne správny (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte aj ako „CSP“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I č. k. 39C/195/2016-564 zo dňa 27. marca 2023 a rozhodol, že žalobkyňa má proti žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, na ktoré odkázal (§ 387 ods. 2 CSP).

2.1. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že zmluva o prevode vlastníctva bytu zo dňa 08.09.1998 je platným právnym úkonom. Konštatoval, že príslušenstvo domu musí existovať, čo nebolo preukázané. Dôkazné bremeno na preukázanie jeho existencie zaťažovalo žalovanú 1/, ktorá neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by jej bránili uplatniť námietky o existencii príslušenstva, uvedené v odvolaní, už v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP). Navyše, chýbajúce vymedzenie a popis príslušenstva domu je len jednou z náležitostí vyžadovaných v § 5 ods. 1 písm. b) a c) zák. č. 182/1993 Z. z. platného v čase uzatvorenia zmluvy. Nejde teda o úplnú absenciu obsahových náležitostí zmluvy a ak by v zmluve chýbal spoluvlastnícky podiel a popis príslušenstva domu, išlo by o chybu v písaní, pretože veľkosť spoluvlastníckeho podielu je v zmysle zák. č. 182/1993 Z. z. určená podielom podlahovej plochy bytu alebo nebytového priestoru k úhrnu podlahových plôch všetkých bytov a nebytových priestorov v dome. Katastrálny orgán považoval zmluvu za vkladuschopnú listinu. Rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Sp/3/2012 a 2Sp/21/2015 nie sú rozhodnutiami vyšších súdnych autorít, teda ani judikatúrou. Rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr/63/2012 a sp. zn. 6Sžr/20/2017 (publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky rozhodnutí pod R 38/2018) boli vydané vo veciach s odlišnými skutkovými okolnosťami.

2.2. Za nedôvodný považoval odvolací súd poukaz žalovanej 1/ na vôľu poručiteľa nadobudnúť byt do jeho výlučného vlastníctva. S poukazom na § 143 Občianskeho zákonníka uviedol, že jeden z manželov nemá oprávnenie rozhodnúť, že za trvania manželstva nadobudne z prostriedkov patriacich do BSM vec do svojho výlučného vlastníctva (a to ani so súhlasom druhého z manželov), s výnimkou vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov. Aj keď teda podľa zmluvy je nadobúdateľom iba jediný z manželov, stane sa nadobúdaná vec bez zreteľa na znenie zmluvy predmetom BSM (R 49/1973, aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/197/2017).

2.3. Žalovaná 1/ podľa zistenia odvolacieho súdu nepreukázala svoje tvrdenie, že nehnuteľnosť bola odkúpená z výlučných finančných prostriedkov poručiteľa.

2.4. Odvolací súd tiež uviedol, že cit.: „sa nestotožnil ani s názorom žalovanej 1/ o nezákonnosti dôkazu - výpisu z účtu, z dôvodov na ktoré poukázal súd prvej inštancie aj žalobkyňa vo svojich vyjadreniach - odvolací súd na tieto odkazuje a neopakuje ich“.

2.5. Vyjadrenie NBS z 09.10.2023 predložené žalovanou 1/ odvolací súd označil za dôkaz, ktorý nemožno v odvolacom konaní považovať za prípustnú novotu. Poukaz na deň vyhotovenia vyjadrenia NBS nepreukazuje, že žalovaná nemohla tento dôkaz bez svojej viny uplatniť pred súdom prvej inštancie. Tento dôkazný prostriedok mohol byť odvolateľkou vyžiadaný od novembra 2022, lebo list Slovenskej sporiteľne, a. s., ústredie Bratislava zo dňa 20.10.2022 sa v súdnom spise nachádzal od 28.10.2023 (pozn. dovolacieho súdu správne má byť uvedené 28.10.2022). Už na pojednávaní konanom 13.03.2023 právny zástupca žalovanej 1/ vyhlásil, že ďalšie kroky budú smerované na NBS, no žiadosť na NBS zaslala odvolateľka až 11.07.2023. Nad rámec toho odvolací súd doplnil, že vyjadrenie NBS je v rozpore s obsahom vyjadrenia SLSP, a .s, ktoré bolo vyžiadané súdom a z ktorého súd prvej inštancie správne vychádzal.

2.6. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP. Nárok na náhradu trov konania vznikol úspešnej žalobkyni, preto jej odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná 1/ pomerne rozsiahle dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku. Namietla nedostatok riadneho odôvodnenia a arbitrárnosť rozsudku odvolacieho súdu, vady dokazovania, nesprávny postup odvolacieho súdu vo vzťahu k novým prostriedkom procesnej obrany, ako aj nesprávne právne posúdenie absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy odkláňajúce sa od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Tvrdila aj porušenie bankového tajomstva a nesprávne posúdenie zákonnosti dôkazu - výpisu z účtu poručiteľa za obdobie 07/1998 vyhotoveného 23.05.2019 bankou napriek tomu, že táto v stanovisku predloženom súdu uviedla, že údaje nearchivuje. Odôvodneniu rozsudku odvolacieho súdu vytkla, že nemôže len odkazovať na podania strán. Žalovaná 1/ (v ďalšom aj „dovolateľka“) tiež namietla, že sa súdy riadne nevysporiadali s výpoveďou svedkyne X. a nesprávne ju vyhodnotili. Ako v konaní pred súdmi nižších inštancií aj v dovolaní dovolateľka zotrvala na tvrdení o absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 08. septembra 1998 pre absenciu určenia popisu príslušenstva domu a skutočnosti, že spoluvlastnícky podiel na príslušenstve domu nebol predmetom prevodu. Súdom vytkla, že neodôvodnili svoj odklon od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr/63/2012 a rozhodnutia sp. zn. 6Sžr/20/2017 (R 38/2018). Zdôraznila, že poručiteľ v čase prevodu vlastníctva bytu urobil všetky úkony smerujúce k tomu, aby bol byt jeho výlučným vlastníctvom. Uplatnila si nárok na náhradu trov všetkých stupňov konania.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla jeho zamietnutie pre absenciu dovolacej právnej otázky aj preto, že súdne konanie nevykazuje znaky nesprávneho procesného postupu predstavujúceho porušenie práva dovolateľky na spravodlivý proces.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej tiež „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania. Bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné, ale nie je dôvodné.

6. V dovolaní, obsahujúcom v prevažnej miere iba polemiku so závermi okresného a krajského súdu, dovolateľka vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP vytkla súdom nižších inštancií nedostatočné odôvodnenie vydaných rozsudkov, čím malo dôjsť k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie a na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

8. K výhradám žalovanej 1/ týkajúcim sa nedostatočného odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. K jeho naplneniu dochádza tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné ani prijaté v zrejmom omyle. Povinnosťou súdu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 220 CSP a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane

toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov - od 01. 07. 2016 strán sporu (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne M. c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. XXX str. 49, § 30). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

9. Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. septembra 2022 sp. zn. IV. ÚS 245/2022 vyplýva, že „arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov sú najčastejšie dané rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 336/2019).“ O arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide aj vtedy, akdôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, I. ÚS 301/06).

10. Najvyšší súd neposudzoval dovolanie dovolateľky iba striktne formálne, ale za použitia §-u 124 CSP posudzoval dovolanie podľa jeho obsahu snažiac sa autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 alebo sp. zn. I. ÚS 336/2019), no majúci na zreteli potrebu nenarušenia princípu rovnosti strán sporu neprípustným nahrádzaním procesnej aktivity strany sporu obligatórne zastúpenej advokátom a princípu právnej istoty nastolenej právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu. V rámci takto daných limitov posudzovania obsahu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku dovolací súd dospel k záveru, že žalovaná 1/ v prípade dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietla aj proces hodnotenia dôkazov.

11. Dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávaný nárok). Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 185 ods. 1 CSP), nie strán sporu.

12. Hodnotenie dôkazov je činnosť, pri ktorej súd hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, majúcej základ v ústavnom princípe nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku a normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritorne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri

Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

13. O vadách v procese dokazovania možno hovoriť, ak súd pri rozhodnutí vychádzal zo skutočnosti, pre ktorú nie je z vykonaných dôkazov podklad, alebo ak považoval určitú skutočnosť za základ svojho rozhodnutia úplne inak ako vyplýva z vykonaného dokazovania, prípadne ak nezistil určitú podstatnú skutočnosť, ktorá bez ďalšieho z vykonaného dokazovania vyplýva.

14. Na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Ak nemožno v tomto smere vyčítať súdu žiadne pochybenia (napr. že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia, alebo že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania nevyplývajú alebo opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo), hodnotenie dôkazov z iných ako hore uvedených dôvodov dovolací súd preskúmať nemôže.

15. Po analýze obsahu spisu dovolací súd konštatuje, že v postupe odvolacieho súdu v spojitosti s postupom okresného súdu nezistil žiadne vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť dovolateľku na jej procesných právach v miere porušujúcej jej právo na spravodlivý proces a založiť tak dôvodnosť dovolania podaného podľa § 420 písm. f) CSP.

16. Rozsudok súdu prvej inštancie aj rozsudok odvolacieho súdu spĺňajú kritériá (uvedené v bodoch 8 a 9 odôvodnenia tohto rozsudku) pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP a § 393 CSP, preto ich nemožno považovať za neodôvodnené či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09 <.) a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Keď odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie (ako to urobil v tomto prípade v 25. bode odôvodnenia jeho rozsudku), stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu tak v sebe zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Pritom platí, že súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

17. Obsah rozhodnutia vo veci samej vyjadruje súd vo výroku rozsudku. V prípade vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd rozhodne o jeho potvrdení. Vecnou správnosťou je správne zistenie skutkového stavu, správna aplikácia a interpretácia hmotnoprávnej normy na zistený skutkový stav aj súlad s procesným právom. Platná procesná právna úprava umožňuje odvolaciemu súdu použiť skrátené odôvodnenie rozsudku, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V tomto prípade musí súd rozhodujúci o odvolaní zaujať jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ tak neurobil samotný prvoinštančný súd. Zároveň má odvolací súd povinnosť vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozsudku s podstatnými, teda vecne súvisiacimi argumentmi uvedenými v odvolaní; musí ísť o argumenty, ktoré môžu priniesť pre odvolateľa priaznivejšie rozhodnutie. Dovolateľka vo vzťahu k nedostatku odôvodnenia rozsudku odvolaciemu súdu vytkla, že nemôže „len odkazovať na podania strán“ ako to urobil v 54. bode odôvodnenia „bez toho, aby sa sám detailne venoval odvolacím dôvodom a argumentom“. Pre posúdenie dôvodnosti tejto dovolacej argumentácie dovolací súd musí uviesť, že odvolací súd v 54. bode odôvodnenia svojho rozsudku uviedol cit.: „Odvolací súd sa nestotožňuje ani s názorom odvolateľky o nezákonnosti dôkazu - výpisu z účtu, z dôvodov na ktoré poukázal súd prvej inštancie a aj žalobkyňa vo svojich vyjadreniach - odvolací súd na tieto odkazuje a neopakuje ich“. Súd prvej inštancie sa v 43. bode odôvodnenia jeho rozsudku vysporiadal s argumentáciou žalovanej 1/ o nezákonnosti výpisu z účtu poručiteľa predloženého žalobkyňou. Uviedol, že žalobkyňa je ako dedička po poručiteľovi jeho právnu nástupníčkou a má preto postavenie klienta v súlade s § 91 ods. 2 zákona o bankách, keďže dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa. Uzavrel, že vydanie výpisu z účtu poručiteľa žalobkyňi malo svoj zákonný podklad a nemôže byť považované za porušenie bankového

tajomstva ani za nezákonný dôkaz. Odvolací súd, ktorý neodkázal len na vyjadrenia žalobkyne, ale na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, odkazom na takéto odôvodnenie a stotožnením sa s ním (keď v bode 25 odôvodnenia svojho rozsudku uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP)) neporušil právo žalobkyne na spravodlivý proces tým, že by svoj rozsudok v tejto časti náležite neodôvodnil.

18. Z obsahu odôvodnenia rozsudkov súdov nižších inštancií dovolací súd zistil, že zodpovedajú všetkým hľadiskám zákonného odôvodnenia súdneho rozhodnutia aj v časti dovolateľkou tvrdenej absolútnej neplatnosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu. Odvolací súd v 41. a 42. bode odôvodnenia rozsudku zdôraznil, že nebola preukázaná existencia príslušenstva domu v čase prevodu vlastníctva bytu, čo znamená, že neexistujúce príslušenstvo domu nemôže byť popísané v zmluve o prevode vlastníctva bytu a tvoriť predmet prevodu (v časti zodpovedajúcej v prevodnej zmluve vymedzenému spoluvlastníckemu podielu nadobúdateľa vlastníctva bytu). Zhodne so súdom prvej inštancie doplnil, že ak by existovala povinnosť zmluvných strán uviesť v zmluve o prevode vlastníctva bytu príslušenstvo domu (jeho popis a veľkosť a popis nadobúdaného spoluvlastníckeho podielu k nemu), jeho neuvedenie by bolo chybou v písaní, pretože veľkosť spoluvlastníckeho podielu je u všetkých položiek uvedených v § 5 ods.1 písm. b) zák. č. 182/1993 Z. z. (spoločné časti domu, spoločné zariadenia domu, pozemok zastavaný domom, príľahlý pozemok) rovnaká, určená podielom podlahovej plochy bytu alebo nebytového priestoru k úhrnu podlahových plôch všetkých bytov a nebytových priestorov v dome. Preto aj spoluvlastnícky podiel na príslušenstve domu by bol rovnaký ako v zmluve jasne a správne uvedený podiel na spoločných častiach domu, spoločných zariadeniach domu, na pozemku. Súd prvej inštancie zdôraznil, že popis príslušenstva bytového domu musí vyplývať z jeho technickej dokumentácie. Nadobúdateľ nadobúda spoluvlastnícky podiel automaticky spolu s bytom. Absencia tejto obsahovej náležitosti nespôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy jasne a jednoznačne vymedzujúcej predmet prevodu a obsahujúcej určitý prejav vôle zmluvných strán previesť byt za dohodnutých podmienok.

18.1. Vzhľadom na tvrdenie dovolateľky, že súdy nižších inštancií neodôvodnili svoj odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu musí dovolací súd vysvetliť, že ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu tvoria predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 01.01.1993 pod pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 06. marca 2017, sp. zn. 3Cdo 6/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6Cdo 29/2017, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) ako judikát R 71/2018). S prihliadnutím na čl. 3 CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia odvolacích súdov pod tento pojem nespádajú. Z tohto exkurzu vyplýva, že okresný ani odvolací súd nemuseli odôvodňovať, prečo neberú do úvahy žalovanou 1/ označené rozhodnutia krajských súdov (čo odvolací súd samostatne zdôraznil v 34. bode jeho odôvodnenia) ani uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr/63/2012 (ktoré najvyšší súd vydal ako súd odvolací bez jeho judikovania).

18.2. Pokiaľ ide o rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžr/20/2017, publikovaný ako judikát č. R 38/2018, odvolací súd poukázal na odlišné skutkové okolnosti, v ktorých bolo uvedené rozhodnutie vydané, keď v tam posudzovanej zmluve úplne absentovali viaceré zákonom vyžadované náležitosti. Dovolací súd k tomu dopĺňa, že v uvedenom konaní najvyšší súd v rámci výkonu svojej právomoci v

správnom súdnictve preskúmaval zákonnosť rozhodnutia správy katastra o zamietnutí návrhu na vklad vlastníckeho práva z darovacej zmluvy, keď správny orgán posudzoval spôsobilosť darovacej zmluvy byť vkladuschopnou listinou. Najvyšší súd posudzoval, či mala správa katastra prerušiť katastrálne konanie a vyzvať jeho účastníkov na doplnenie alebo opravu nedostatkov zmluvy, alebo ex offo prihladiť na absolútnu neplatnosť zmluvy a návrh na vklad vlastníckeho práva zamietnuť. Dospel k záveru, že „... na posúdenie platnosti právneho úkonu sa použije aj bytový zákon, nakoľko v § 5 ods. 1 upravuje podstatné náležitosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu, ktoré majú kogentný charakter a darovacia zmluva takouto zmluvou je“. V merite veci sa teda nezaoberal nijakou skutkovou okolnosťou, ktorou sa zaoberali súdy nižších inštancií v súdenom spore, ktoré potom neporušili právo dovolateľky na spravodlivý proces tým, že neodôvodnili svoj odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

18.3. Iné nedostatky riadneho odôvodnenia rozsudkov súdov nižších inštancií dovolateľka netvrdila.

19. Aj v dovolaní dovolateľka tvrdila nezákonnosť dôkazu - výpisu z účtu poručiteľa predloženého žalobkyňou - namietajúc dôvody jeho zákonnosti prezentované súdmi nižších inštancií uvedené v 17. bode odôvodnenia tohto dovolacieho rozsudku.

19.1. Podľa § 187 ods. 1 CSP za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Najvyšší súd v rozhodnutí z 28. februára 2018 sp. zn. 5Cdo/100/2017 uviedol, že súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci nesmie zohľadniť skutočnosti a dôkazy získané v rozpore so zákonom, s výnimkou situácie predvídanej v čl. 16 ods. 2 CSP. Dovolací súd dopĺňa, že právna teória ani právna prax neustálila definíciu nezákonného dôkazu. Zjednodušene sa dá povedať, že za nezákonný dôkaz možno považovať dôkaz získaný v rozpore so zákonom alebo získaný nedovoleným spôsobom napr. porušením práv inej osoby.

19.2. Dovolateľka tvrdila nezákonnosť výpisu z účtu poručiteľa predloženého žalobkyňou, ktorá mala mať svoj pôvod v procese obstarania tohto dôkazného prostriedku porušením § 91 ods. 2 zákona o bankách zakotvujúceho, že na účely tejto časti zákona (ochrana klientov a bankové tajomstvo) sa za klienta banky považuje aj právny nástupca pôvodného klienta v rozsahu týkajúcom sa práv a povinností, ktoré tento právny nástupca nadobudol. Dovolací súd zhodne so súdmi nižších inštancií uvádza, že skutočnosťou určujúcou pre prechod práv a povinností tvoriacich predmet dedičstva je v zmysle § 460 OZ okamih smrti poručiteľa resp. deň, ktorý súd v konaní o vyhlásenie za mŕtveho v rozsudku určil za deň smrti nezvestného, prípadne deň, ktorý nezvestný neprežil. Rozhodnutie súdu (§ 481 až 484 OZ), ktorým potvrdí nadobudnutie dedičstva alebo schváli dohodu dedičov o vyporiadaní dedičstva, len deklaruje to, čo už nastalo smrťou poručiteľa. Dovolací súd upozorňuje na svoju ustálenú rozhodovaciu prax, v zmysle ktorej v období medzi nadobudnutím dedičstva (§ 460 OZ) a potvrdením nadobudnutia dedičstva (§ 482 a 483 OZ) sú z právnych úkonov týkajúcich sa vecí (majetkových práv) z dedičstva povinní a oprávnení voči iným osobám všetci dedičia poručiteľa, ktorí dedičstvo dosiaľ neodmietli, spoločne a nerozdielne. Mieru, akou sa dedičia navzájom podieľajú na právach a povinnostiach týkajúcich sa vecí (majetkových práv) z dedičstva vyjadruje ich dedičský podiel (R 42/1974). Uvedené dovysvetľuje, prečo súdy nižších inštancií správne vyhodnotili zákonnosť získania výpisu z účtu poručiteľa za obdobie 07/1998, vyhotoveného peňažným ústavom 23. mája 2019, žalobkyňou ako dedičkou a námietky dovolateľky (argumentačne a právne nepodložené) nemôžu obstať.

20. Dovolateľka ďalej nesúhlasila s postupom súdu prvej inštancie, ktorý vykonal dôkaz výpismi z účtu poručiteľa vyhotovenými 23.05.2019, ani s procesným postupom odvolacieho súdu, ktorý nevykonal dôkaz listom Národnej banky Slovenska z 09.10.2023.

20.1. Súd prvej inštancie v bodoch 17, 19 a 43 odôvodnenia svojho rozsudku uviedol, že všeobecné tvrdenie o uplynutí archivačnej doby bankou (podľa oznámenia Slovenskej sporiteľne, a. s., Bratislava vyžiadaného 15.12.2021 ide o dobu 5, resp. 10 rokov pozn. dovolacieho súdu) neznamena, že banka nemôže niektoré výpisy archivovať dlhšie, keď archiváciu výpisov z účtu poručiteľa potvrdila oznámením zo dňa 21.10.2022 o pravosti výpisov z účtu poručiteľa predložených žalobkyňou. Zdôraznil, že o správnosti tohto oznámenia neboli vznesené v konaní žiadne námietky.

20.2. Rozsudok súdu prvej inštancie bol vyhlásený dňa 27. marca 2023, žalovaná požiadala Národnú banku Slovenska podaním doručeným 11. júla 2023 o vyjadrenie k stanovisku z 20. októbra 2022 o pravosti výpisov z účtov poručiteľa Slovenskej sporiteľne, a.s., Bratislava; vyjadrenie NBS bolo

vyhotovené 09. októbra 2023. Odvolací súd (55. bod odôvodnenia jeho rozsudku) vysvetlil, ide o novotu v odvolacom konaní, ktorá nie je prípustná. Uviedol, že deň vyhotovenia vyjadrenia NBS nepreukazuje, že žalovaná nemohla tento dôkaz bez svojej viny uplatniť skôr, už pred súdom prvej inštancie. Žalovaná 1/ mohla o takéto vyjadrenie požiadať NBS kedykoľvek od pripojenia správy zo Slovenskej sporiteľne, a. s., Bratislava z 20.10.2022 do súdneho spisu (28.10.2023, správne má byť uvedené 28.10.2022 pozn. dovolacieho súdu).

20.3. Podľa § 366 písm. d) CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Dôsledkom neúplného apelačného systému je skutočnosť, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neuplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Ako uvádza komentár k Civilnému sporovému poriadku (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 1243) odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov je prípustná len za splnenia dvoch podmienok taxatívne vymedzených zákonom, a to: 1/ taxatívne vymedzeným účelom použitia novôt v zmysle § 366 písm. a) až c) CSP, 2/ neporušením procesnej diligencie sporovej strany v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 písm. d) CSP).

20.4. Dovolací súd vo vyššie uvedenom procesnom postupe súdov nižších inšancií v procese hodnotenia dôkazov (okresným súdom) a pri dokazovaní samotnom (odvolacím súdom) nezistil nesprávny procesný postup, ktorý by dovolateľke znemožnil uskutočňovanie jej patriacich procesných práv v miere znamenajúcej porušenie práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie postupoval pri hodnotení dôkazov v zmysle zásad daných v § 191 CSP, hodnotil každý dôkaz jednotlivo aj všetky vo vzájomnej súvislosti. Výpisom z účtu poručiťľa predloženého žalobkyňou bolo preukázané, že poručiťľ P. v čase prevodu vlastníctva bytu disponoval finančnými prostriedkami uloženými v banke (38.993,25 Sk) umožňujúcimi nielen zaplatať kúpnej ceny za byt (15.397 Sk), ale aj zaslať finančného príspevku (1.000 Sk dňa 05.07.1998) žalovanej 1/ tvrdiacej, že hotovosť na zaplatať kúpnej ceny za prevod bytu si P. F. požičal od nej. Uhradenie kúpnej ceny za prevod bytu však nebolo preukázané výlučne výpisom z účtu P. F., ale v spojení s podacím lístkom (správnejšie by bolo uviesť pokynom na prevod financií pozn. dovolacieho súdu) opatreným pečiatkou Slovenskej sporiteľne, a. s. zo dňa 06.07.1998, vystaveným na sumu 15.397 Sk, ktorá má byť uhradená v prospech účtu Mesta Košice ako predávajúceho. Odvolací súd neporušil aplikáciou právnej úpravy § 366 písm. d) CSP o novotách v odvolacom konaní procesný postup predpísaný zákonom, naopak, správne ho aplikoval. Svoj postup riadne a jasne zdôvodnil. Žalovaná 1/ zastúpená odborne spôsobilou osobou mohla podniknúť kroky smerujúce k zadováženiu dôkazného prostriedku (vyjadrenie NBS) odo dňa nasledujúceho po pripojení oznámenia Slovenskej sporiteľne, a. s. do súdneho spisu (28.10.2022). O vyjadrenie požiadala NBS v júli 2023 (po vyhlásení rozsudku súdom prvej inštancie dňa 27.03.2023) napriek tomu, že jej právny zástupca pojednávajúc konanom 13.03.2023 avizoval podniknutie krokov smerom k NBS. Nemožno preto uzavrieť, že dovolateľka uvedený listinný dôkaz nemohla uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie bez svojej viny. Konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania, čo v posudzovanom spore naplnené bolo. Ak odvolací súd v 56. bode rozsudového odôvodnenia uviedol svoj názor na obsah vyjadrenia NBS, vzhľadom na to, že ide o novotu v odvolacom konaní sa jeho obsahom nemusel vôbec zaoberať a urobil tak iba nad rámec (čo výslovne uviedol na začiatku 56. odseku odôvodnenia svojho rozsudku).

21. Za vadu v procese dokazovania označila dovolateľka aj to, že súdy sa riadne nevysporiadali s výpoveďou svedkyne X. ktorú nesprávne vyhodnotili. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že žalovaná 1/ vo vyjadrení z 11.01.2017 tvrdila, že jej matka R. X. jej darovala sumu 100.000 Sk, z ktorej časť vo výške 25.000 Sk darovala žalovaná 1/ do výlučného vlastníctva svojho otca a z týchto financií bola zaplatať kúpna cena za nehnuteľnosť. Na preukázanie tohto tvrdenia navrhla vypočúť ako svedkyňu R. X., ktorá bola prítomná pri darovaní. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že kúpna cena za nehnuteľnosť bola uhradená v celom rozsahu bezhotovostne z účtu poručiťľa, na ktorom uložené peňažné prostriedky z dôvodu trvania manželstva patrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Vychádzal pritom z výpisu z účtu poručiťľa aj potvrdenia Slovenskej sporiteľne, a. s. na ústrižku o sume 15.397 Sk v prospech príjemcu Mesto Košice. Uviedol zároveň, že žalobkyňa vyvrátila

tvrdenie žalovanej 1/ o zaplatení kúpnej ceny bytu v hotovosti z prostriedkov darovaných poručiťovi žalovanou 1/, keď z leasingovej zmluvy, z výpisu z účtu a z dokladu o úhrade leasingovej spoločnosti bolo zrejmé, že poručiť v čase kúpy bytu disponoval finančnými prostriedkami postačujúcimi na úhradu kúpnej ceny a nebolo potrebné, aby si na jej zaplatenie požičiaval finančné prostriedky. Odvolací súd sa s touto časťou rozsudku súdu prvej inštancie stotožnil a odkázal na ňu v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Dovolací súd dáva za pravdu dovolateľke, že v odôvodneniach rozsudkov súdov nižších inštancií absentuje separátne hodnotenie svedeckej výpovede svedkyne Štefančíkovej, na druhej strane nejde o nedostatok spôsobujúci porušenie práva dovolateľky na spravodlivý proces. Závery, ku ktorým dospeli súdy nižších inštancií vyhodnotením zhora uvedených dôkazov sú logické, vzájomne nadväzujúce a korelujúce. Z obsahu spisu vyplynulo, že svedkyňa X. na pojednávaní 24.01.2019 potvrdila verziu žalovanej 1/ o požičaní hotovosti poručiťovi na kúpnu cenu bytu v bližšie neuvedenom období r. 1998, čo však podľa dovolacieho súdu nemá vplyv na správnosť hodnotenia listinných dôkazov preukazujúcich bonitu poručiťa a úhradu kúpnej ceny bezhotovostným prevodom tak, ako sú označené zhora, a nespochybňuje to ich obsah. Nebolo preto potrebné osobitne hodnotiť výpoveď tejto svedkyne, postačujúce je jej hodnotenie zahrnuté v závere súdu prvej inštancie o tom, že žalobkyňa vyvrátila tvrdenie žalovanej 1/ o úhrade kúpnej ceny bytu v hotovosti z prostriedkov darovaných poručiťovi žalovanou 1/, keď z leasingovej zmluvy, z výpisu z účtu a z dokladu o úhrade leasingovej spoločnosti bolo zrejmé, že poručiť v čase kúpy bytu disponoval finančnými prostriedkami postačujúcimi na úhradu kúpnej ceny a nebolo treba, aby si na jej zaplatenie požičiaval finančné prostriedky.

22. V závere dovolania videla dovolateľka insuficientné odôvodnenie rozsudkov súdov nižších inštancií v časti týkajúcej sa existencie vôle poručiťa nadobudnúť byt do svojho výlučného vlastníctva. Dovolací súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti body 47 až 50 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v ktorých jasne vysvetlil svoje úvahy, ktoré ho viedli k potvrdeniu rozsudku súdu prvej inštancie. V podstate uviedol, že súdna prax nadobudnutie veci z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov jedným z manželov nepovažuje za neplatný právny úkon, ale takto nadobudnutá vec je považovaná za vec patriacu do BSM. Odvolací súd vychádzal z § 143 OZ aj z judikátornych záverov najvyššieho súdu (R 49/1973) resp. jeho rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/197/2017. Dovolací súd opäť iba pre doplnenie nad rámec uvedeného dáva do pozornosti § 703 ods. 1 a § 704 ods. 1 Občianskeho zákonníka o vzniku spoločného nájmu bytu manželmi v tam uvedených situáciách, a to v spojitosti s potrebou výslovného a jednoznačného prejavu vôle spoločného nájomcu (manžela) obsahujúceho súhlas s prevodom vlastníctva bytu v spoločnom nájme manželov do výlučného vlastníctva len jedného manžela.

23. Dovolací súd po zistení, že konanie pred súdom prvej inštancie ani konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľkou namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP pristúpil k posúdeniu dovolania z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

24. Dovolateľka tvrdila existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolací súd pripomína, že právnu istotu nastolenú právoplatným súdnym rozhodnutím možno v právnom štáte narušiť len v nevyhnutnom rozsahu a výnimočne, preto je dovolanie mimoriadnym opravným prostriedkom. Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP je prípustné iba proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia v dovolaní nastolenej právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/6/2017 (podobne napríklad v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/95/2017 a 7Cdo/140/2017) uviedol, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením konkrétného stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky

odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

25. Najvyšší súd sa striktne nezameral len na to, či dovolateľka vymedzila prípustnosť dovolania formálne na konkrétnom riadku svojho podania. Do úvahy bral aj dovolací dôvod (§ 432 CSP) v snahe vyabstrahovať z neho právnu otázku podľa § 421 CSP, aby mohol následne posúdiť, či od tejto otázky záviselo napadnuté rozhodnutie a či ide o otázku, ktorá napĺňa niektorú z hypotéz zakotvených v písm. a) až c) §-u 421 ods. 1 CSP (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 468/2023). Rovnako dovolací súd aplikoval ustanovenie § 124 CSP a posudzoval dovolanie podľa jeho obsahu. V rámci takto daných limitov posudzovania obsahu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku dovolací súd dospel k záveru, že žalovaná 1/ právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a pri riešení ktorej sa odvolací súd mal odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu spôsobom umožňujúcim jej dovolací prieskum nevymedzila.

25.1. Iba nad rámec uvedeného dovolací súd uvádza, že pokiaľ dovolateľka tvrdila, že súdy nižších inštancií nesprávne právne posúdili absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy, za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa súdy nižších inštancií mali odkloniť, označila predovšetkým rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. februára 2018 sp. zn. 6Sžr/20/2017, publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 38/2018, jeho právna veta znie: „Ustanovenie § 5 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov je kogentného charakteru, a preto nie je povinnosťou katastrálneho orgánu prerušiť katastrálne konanie a vyzývať jeho účastníkov na doplnenie alebo opravu zmluvy, pretože správny orgán nielenže nemá povinnosť, ale ani oprávnenie nahrádzať vôľu účastníkov zmluvy, keďže ide o chýbajúce podstatné náležitosti zmluvy a došlo by k hmotnoprávnemu zásahu do samotnej podstaty zmluvy. V takomto prípade nie je možné vzniknutý nedostatok zmluvy zhojiť výzvou na jej doplnenie alebo opravu alebo dodatočne ho konvalidovať dodatkom k zmluve, a preto ide o absolútnu neplatnosť právneho úkonu s účinkami ex tunc, na ktorú musí katastrálny orgán prihliadnuť ex offio a návrh na vklad vlastníckeho práva z predmetnej zmluvy zamietnuť.“ Pre posúdenie prípadného odklonu od tejto ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu by sa potencionálna právna otázka mala týkať postupu správnych orgánov vo vkladovom konaní.

26. Na základe zhorauvedeného dovolací súd, vyhodnotiac dôvody dovolania tvrdené dovolateľkou uzatvára, že dovolateľka v dovolaní nevymedzila právnu otázku, na ktorej riešení odvolací súd založil svoje rozhodnutie (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP). Vzhľadom na súčasne uplatnený dovolací dôvod spočívajúci v tvrdení existencie vady zmätočnosti (§ 420 písm. f) CSP), naplnenie ktorého ale dovolací súd nezistil, dovolací súd dovolanie ako celok podľa § 448 CSP zamietol.

27. V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni dovolací súd priznal náhradu trov dovolacieho konania od neúspešnej žalovanej 1/ v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP).

28. Pretože dovolací súd rozhodol o dovolaní žalovanej 1/, o jej návrhu na odklad právoplatnosti rozsudku býv. Okresného súdu Košice, terajšieho Mestského súdu Košice zo dňa 27.03.2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Košiciach zo dňa 25.06.2024, doručenom Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 24.02.2025, už osobitne nerozhodoval.

29. Tento rozsudok prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.